

ÎNCHEIERE

13 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Dumitriu Mardari

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea Comercială „Infraservice” Societate cu Răspundere Limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea Comercială „Infraservice” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Casei de Comerț „Codru Market” Societate cu Răspundere Limitată, Societății pe Acțiuni „Union Fenosa”, Întreprinderii cu Capital Străin „RE Chișinău” Societate pe Acțiuni, Societății pe Acțiuni „Orange Moldova” cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate, recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare, încasarea mijloacelor bănești și restabilirea situației existente,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2016 prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea Comercială „Infraservice” Societate cu Răspundere Limitată și menținută hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 07 septembrie 2012, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 17 ianuarie 2011, SC „Infraservice” SRL a depus cererea de chemare în judecată împotriva CC „Codru Market” SRL, SA „Union Fenosa”, ÎCS „RE Chișinău” SA, SA „Orange Moldova” cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate, recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare, încasarea mijloacelor bănești și restabilirea situației existente (f. d. 3-4, vol. I).

În motivarea acțiunii reclamantul SC „Infraservice” SRL a indicat că la data de 03 august 2004 a cumpărat la licitație de la SA „Codru”, în procedură de lichidare infrastructura de producție compusă din rețelele electrice, termice, de gaze, de apă și canalizarea, căile ferate de acces și alte bunuri.

Invocă că data de 01 noiembrie 2004, a încheiat cu SA „Union Fenosa” contractul de arendă a estacadei nr. 9-01-11/2004 pe care trec țevile rețelelor termice, iar prin anexele din 01 noiembrie 2005 și din 01 noiembrie 2006, termenul de valabilitate a contractului a fost prelungit pînă la data de 01 noiembrie 2007, astfel din partea reclamantului contractul și acordurile adiționale au fost semnate de fostul

director executiv Lența Maria, în baza procurii eliberată de fostul director al reclamantului Șoimu Veaceslav.

Menționează reclamantul că Șoimu Veaceslav a fost eliberat din funcție prin hotărîrea instanței de judecată la data de 07 august 2006, iar Lența Maria la data de 09 aprilie 2007, făcînd abuz de încredere a noului director, samavolnic a introdus în carnetul de muncă înscrierea cu privire la eliberarea ei de la întreprinderea acestuia și în aceeași zi a fost primită la serviciu în calitate de director al pîrîtului, iar la data de 10 septembrie 2007, Lența Maria deja în calitate de director al pîrîtului a întocmit cu SA „Codru” contractul fictiv nr. 10-09/2007 de vânzare-cumpărare repetată a estacadei și o parte din conducta de gaze.

În acest sens susține că din partea SA „Codru”, contractul a fost semnat de către administratorul procedurii de lichidare Plăcintă Melinte, fiind în același timp și proprietarul CC „Codru Market” SRL și reprezentantul fostului administrator a reclamantului Șoimu Veaceslav, în baza procurii generale.

Relevă că prin scrisoarea nr. 0506/00278-20100113, SA „Union Fenosa” a informat că din 01 iunie 2008, achită plata de arendă a estacadei pîrîtului în baza contractului de arendă nr. 8 s 17508 încheiat cu acesta, temei pentru încheierea contractului de arendă cu pîrîtul fiind un contract fals de vânzare-cumpărare a estacadei, prezentat de pîrît și explicația acestuia precum că reclamantului sub pretextul rețelelor termice exterioare au fost vîndute numai țevile.

Insistă că în componența rețelelor termice ca bun indivizibil intră și estacada, mai ales că conform hotărîrii comitetului creditorilor SA „Codru”, toată infrastructura de producție s-a vîndut prin un singur lot nr. 45, iar suma plății lunare pentru arenda estacadei, intervenientul accesoriu a refuzat să le comunice, constituind secret comercial, însă reclamantul a stabilit că pîrîtul încasa lunar pentru arenda estacadei suma de 500-800 lei.

Prin urmare, afirmă că în perioada 01 iunie 2008 pînă la 31 decembrie 2010, pîrîtul SA „Codru” a primit de la copîrît SA „Union Fenosa”, aproximativ de la 15 500 lei pînă la 24 800 lei, constituind o îmbogățire fără justă cauză.

La fel, menționează că în prezent, lucrătorii SA „Orange Moldova” fără acordul reclamantului SC „Infraservice” SRL și în lipsa contractului corespunzător pentru folosirea bunului acestuia, samavolnic îl folosește pentru montarea cablului, bazîndu-se pe contractul încheiat cu pîrîtul SA „Codru”, iar pretenția înaintată de SC „Infraservice” SRL față de SA „Orange Moldova” la 16 noiembrie 2011, a fost lăsată fără răspuns și satisfacere.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. 216, art. 219, art. 227, art. 228, art. 231, art. 619, art. 1389, art. 1395, art. 1397 din Codul civil.

Solicită, inclusiv prin cererea de concretizare și completare a cernitelor din 01 aprilie 2011: recunoașterea după SC „Infraservice” SRL a dreptului de proprietate asupra întregii rețele termice, care anterior a aparținut SA „Codru” și care a fost cumpărată de către reclamant la licitație din 03 august 2004, conform contractului nr. 25-08/2004-7 din 25 august 2004 și recunoașterea dreptului de proprietate asupra estacadei, ca un bun destinat în mod permanent întrebuițării economice a rețelei termice (bun principal) și legat de acesta prin destinație comună și este partea componentă (bun accesoriu) a rețelei termice; recunoașterea nulității în baza art. 228, art. 231 din Codul Civil a contractului nr. 10-09/2007 din 10 septembrie 2007 de vânzare-cumpărare repetată a estacadei încheiat între SA „Codru” și CC „Codru-

Market” SRL; recunoașterea mijloacelor bănești primiți de către pîrît de la copîrîți pentru folosirea estacadei rețelelor termice ca o îmbogățire fără justă cauză și încasarea acestora de la pîrît în beneficiul reclamantului, inclusiv și taxa de stat; obligarea copîrîților la restabilirea situației inițiale existente pînă la încălcarea dreptului reclamantului, prin demontarea rețelelor de comunicație și a altor bunuri care au fost instalate pe estacadă (f. d. 24-25, vol. I).

Prin hotărîrea Judecătoriai Botanica mun. Chișinău din 07 septembrie 2012, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată (f. d. 244-246, vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2014, a fost respins apelul declarat de SC „Infraservice” SRL și menținută hotărîrea Judecătoriai Botanica mun. Chișinău din 07 septembrie 2012 (f. d. 150-158, vol. II).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 02 aprilie 2015, recursul declarat de SRL „Profiform-Codru” a fost considerat inadmisibil (f. d. 225-229, vol. II).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 aprilie 2015, recursul declarat de SC „Infraservice” SRL a fost admis, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2014, și remisă pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f. d. 233-238, vol. II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2016, a fost respins apelul declarat de către SC „Infraservice” SRL și menținută hotărîrea Judecătoriai Botanica mun. Chișinău din 07 septembrie 2012 (f. d. 73-83, vol. III).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat prevederile art. 291 alin. (2) și alin. (3), art. 292 alin. (1) și alin. (2) din Cod civil, care reglementează, aspecte ce țin de bunurile divizibile și indivizibile, bunul principal și bunul accesoriu, care indică că este indivizibil bunul ale cărui părți, în urma divizării, pierd calitățile și destinația lui. Prin act juridic, un bun divizibil prin natura sa poate fi considerat indivizibil. Bunul destinat în mod permanent întrebuințării economice unui alt bun (principal) și legat de acesta prin destinație comună este un bun accesoriu atît timp cît satisface această întrebuințare. Toate celelalte bunuri sînt principale. Destinația comună poate fi stabilită numai de proprietarul ambelor bunuri dacă în contract nu este prevăzut altfel.

Cu referire la numele citate și în coraport cu materialele pricinii, instanțele judecătorești au ajuns la concluzia respingerii pretențiilor SC „Infraservice” SRL, din motivul lipsei a probelor care ar confirma că prin contractul nr. 2508/2004-7 din 25 august 2004 alături de rețelele termice a fost procurată și construcția accesorie-estacadă, precum și faptul că contractul de vânzare-cumpărare a estacadei nr. 09/2007 din 10 septembrie 2007 dintre SA „Codru” în proces de lichidare și CC „Codru Market” SRL a fost încheiat ilegal cu derogări de la normele, considerînd, astfel, neîntemeiate argumentele precum că prima instanță fără careva temeii a reținut că prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 25-08/2004-7 din 25 august 2004, SA „Codru”, în proces de lichidare a vîndut numai rețelele termice fără estacadă, care împreună constituie un bun integru.

Totodată, instanța de apel a remarcat că estacada a fost construită pentru a fi instalate rețelele termice și ele nu pot funcționa fără estacadă, însă a considerat necesar de a evidenția că la momentul procurării de către SC „Infraservice” SRL a rețelelor termice, ele nu funcționau. Astfel, fiind expuse la licitație și supuse evaluării numai rețelele termice, fiind divizate de estacadă.

Or, rețelele termice funcționale după natura sa nu pot să-și îndeplinească destinația sa economică de transportare a agentului termic la consumatorii finali, în

cazul dat, fără utilizarea estacadei, iar odată cu pierderea statutului de rețele termice funcționale și odată cu demontarea lor începând cu anul 2000, rețelele termice și-au pierdut destinația sa economică de transportator, concluzionând că rețelele termice-țevi pot exista fără estacadă și nu mai formează cu estacadă un bun complex și indivizibil conform art. 291 alin. (2) și alin. (3) Cod Civil, cu atât mai mult că proprietarul le-a divizat prin actul de divizare din 18 iunie 2003.

În același timp, instanța de apel a constatat că odată ce construcția gazoductului, funcțional, de către SA „Codru” în proces de lichidare, care nu poate fi utilizat fără estacadă, fiind și proprietarul estacadei, bunul accesoriu (estacada) urmează situația juridică a bunului principal (gazoductului funcționala) după cum au convenit părțile SA „Codru” în proces de lichidare și CC „Codru Market” SRL, conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 10-09/2007 din 10 septembrie 2007.

La 20 aprilie 2016, SC „Infraservice” SRL a declarat recurs nemotivat, iar la 03 iunie 2016 și recurs motivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă (f. d. 87-89, f. d. 93-100, vol. III).

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel considerând-o neîntemeiată, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procesual, invocând că nu a fost aplicată Legea insolvenței nr. 632 din 14 noiembrie 2001, or potrivit acestei legi a fost efectuată formarea, evaluarea și separarea bunului ce constituie obiect al litigiu.

Menționează că rețele termice exterioare au fost vândute SC „Infraservice” SRL cu același număr de inventar, după care se enumera și estacada, în bilanțul contabil SA „Codru”, pînă a intra în filament, și în hotărîrea adunării creditorilor SA „Codru” (procesul-verbal nr. 23 din 03 octombrie 2003, anexa nr. 3) cu privire la formarea lotului nr. 45.

Cu toate acestea, de către instanța de apel nu au fost clarificată situația de ce estacada care a fost vîndută, se presupune că, SRL „Codru-Market”, în general nu are numărul de inventar, ori potrivit art. 117 alin. (1) din Legea insolvenței, administratorul trebuie să întocmească un inventar al tuturor bunurilor (corporale și incorporale) care aparțin masei debitoare.

Susține că instanța de apel eronat a considerat că în registrul vânzărilor au fost făcute mențiuni doar pînă în anul 2006, iar estacada a fost vîndută în anul 2007, astfel reținînd neîntemeiate argumentele apelantului că estacada nu a fost vîndută SRL „Codru Market”, deoarece în registrul vânzărilor din 10 octombrie 2007 există înscierea despre vînzarea SRL „Profiform Codru” a cotei din capitalul social în mărime de 850 000 lei.

Cu referire la prevederile art. 78 alin. (4) din Legea insolvenței, apreciază ca fiind greșită și concluzia instanței de apel precum că administratorul din anul 2006, era în drept să vîndă bunurile din masa debitoare fără a face mențiuni în registru de vânzări.

La fel, indică că SRL „Codru-Market” nu a prezentat careva probe referitoare la transferurile bănești prin intermediul contului bancar care se află în gestiunea administratorului, pentru achitarea estacadei.

Afirmă că de către instanță nu a fost stabilit faptul existenței acordului comitetului creditorilor la vînzarea estacadei și că aceasta face parte din bunurile de

valoare mică (inventarul), or potrivit art. 124 alin. (4) al Legii insolvenței nr. 632 din 14 noiembrie 2001, cu acordul adunării creditorilor, administratorul poate vinde bunurile de valoare mică (inventarul) fără a organiza licitații, în baza contractului de vânzare-cumpărare.

Mai invocă, că instanța de apel la emiterea deciziei nu s-a bazat pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor.

În contextul enunțat, afirmă că nu a fost stabilit cu certitudine ce anume a fost vândut recurentului la licitație din 2004 de către SA „Codru”.

În susținerea poziției sale, indică că suporturi și estacade reprezintă construcții destinate pentru instalarea conductelor tehnologice (п. 1.2. Пособия к СНиП 2.09.03-85), fapt care se confirmă prin raportul de expertiză nr. 749 din 14 aprilie 2014 și scrisoarea ÎSP „Industrialproiect” nr. 20 din 06 august 2010.

Respectiv, nu poate fi separată în calitate de bun individual rețeaua termică exterioară fără estacadă, deoarece estacada constituie elementul rețelei termice care trece deasupra solului (СНиП III, Г. 6-62 „Теплоснабжение. Наружные сети. Правила организации строительства, производства строительных работ и приемки в эксплуатацию” последующих СНиП III-30-74, СНиП 3.05.03-85, СН 108-60 „Технические условия на производство и приемку работ по устройству тепловых сетей”, СНиП 3.01.03-84, СНиП III-4-80).

În același timp consideră neîntemeiată concluzia instanței de apel că la momentul vânzării, rețelele termice nu au fost funcționale și nu au putut fi utilizate conform destinației și țevile rețelei termice puteau fi separate de estacadă ori la materialele dosarului nu sunt probe care ar demonstra contrariul, astfel instanța a apreciat eronat prevederile art. 291 alin. (2) și alin. (3) din Codul civil și nu a aplicat prevederile art. 292 alin. (3) și alin. (5) din Codul civil.

Sub acest aspect menționează că la momentul vânzării rețele termice erau în stare funcțională, însă nu erau conectate la sistemul de încălzire.

Totodată, relatează că instanța de apel nu a satisfăcut solicitarea recurentului privind reclamarea de la SA „Union Fenosa” a corespondenței avute cu toți arendatorii estacadei din anul 2004 până în prezent fiind încălcate prevederile art. 119 CPC.

În afară de aceasta, este de părerea că în procesul examinării cauzei în instanța de apel au fost încălcate prevederile art. 233, art. 234 și art. 384 CPC.

De asemenea, s-a arătat că pîrîții au prezentat instanței de judecată acte fictive întocmite cu data ulterioară, deoarece reprezentanții pîrîtului în perioada anilor 2004-2007 lucrînd la SA „Codru”, concomitent administrau și societatea recurentului, fiind împuterniciți de directorul Șoimu Veaceslav în bază de procură.

Față de aceste considerente, susține că toate documentele prezentate instanțelor de judecată de către reprezentanții pîrîtului nu corespund cu documentele în cauza civilă cu privire la lichidarea SA „Codru”.

La fel, relevă că instanța de apel, a aplicat eronat prevederile art. 292 alin. (2) din Codul civil în privința CC „Codru-Market” SRL, considerînd greșit că rețeaua de gaze SRL „Codru-Market” nu poate exista fără estacadă.

La 30 iunie 2016, CC „Standard-Vin Plus” SRL a depus referință prin care a invocat caracterul neîntemeiat al recursului și legalitatea deciziei instanței de apel, solicitînd respingerea recursului declarat de către SC „Infraservice” SRL ca inadmisibil și menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe.

În motivarea referinței a invocat că rețelele termice funcționale după natura sa nu pot să-și îndeplinească destinația sa economică de transportare a agentului termic la consumatorii finali (în cazul dat) fără utilizarea estacadei, iar odată cu pierderea statutului de rețele termice funcționale și odată cu demontarea lor începând cu anul 2000, rețelele termice și-au pierdut destinația sa economică de transportator, deci rețelele termice-țevi amplasate pe șos. Muncești, 799, pot exista fără estacadă și nu mai formează cu estacadă un bun complex și indivizibil conform art. 291 alin. (2) și alin. (3) din Codul civil.

De altfel, odată ce construcția gazoductului, funcțional, de către SA „Codru” în proces de lichidare, care nu poate fi utilizat fără estacadă, fiind și proprietarul estacadei, bunul accesoriu (estacadă) urmează situația juridică a bunului principal (gazoductului funcțional) după cum au convenit părțile SA „Codru” în proces de lichidare și CC „Codru Market” SRL conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 10-09/2007 din 10 septembrie 2007.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La caz, se constată că copia deciziei instanței de apel din 17 februarie 2016, a fost expediată în adresa recurentului SC „Infraservice” SRL la data de 31 martie 2016, fapt ce se confirmă prin scrisoare de însoțire nr. 17742 (f. d. 84, vol. III).

Astfel instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 20 aprilie 2016, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SC „Infraservice” SRL este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SC „Infraservice” SRL nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către SC „Infraservice” SRL asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SC „Infraservice” SRL ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Societatea Comercială „Infraservice” Societate cu Răspundere Limitată se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari